

Obětí invaze v srpnu 1968 bylo víc, než se dosud uvádělo Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR) znovu zkoumal, kolik lidí přišlo o život v roce 1968 během invaze vojsk Varšavské smlouvy do tehdejšího Československa. Podle aktualizovaných údajů zemřelo od 21. srpna do konce roku 108 lidí, zhruba 500 osob utrpělo těžká zranění a další stovky Čechoslováků byly zraněny lehce. Původní průzkumy uváděly o 14 mrtvých méně.

Odškodnění pozůstalých

- Oběti okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy nebo jejich pozůstalí mohou podle tři roky starého zákona požádat stát o jednorázové finanční odškodnění od 30 000 do 150 000 korun podle míry jejich postižení.
- Mnozí žadatelé ale byli odmítnuti s tím, že dostali odškodnění již za minulého režimu. Na základě tehdejších právních předpisů ovšem mohli získat jen mnohem nižší finanční kompenzaci. Tvrdost stávajícího zákona chce odstranit Senát novelou, podle níž by se těmto žadatelům mělo odškodnění pouze snížit o již vyplacenou částku. Minulý měsíc podpořila návrh senátorů vláda.

středa 6. srpna 2008, 15:21 - PRAHA : [Novinky](#), [ČTK](#)

Armády Sovětského svazu, Bulharska, Maďarska, Německé demokratické republiky a Polska vpadly do ČSSR bez vědomí tehdejších státních orgánů. Mnoho československých obyvatel bylo zabito nebo těžce zraněno hned v první den okupace - 21. srpna 1968.

Nejvíce osob tehdy zahynulo při střetu sovětských vojáků s neozbrojeným davem u budovy Československého rozhlasu v Praze, lidé ale umírali i v dalších městech a obcích, například v Liberci, Brně, Bratislavě a Košicích. Ztráty na životech pak pokračovaly i v dalších dnech, týdnech a měsících.

K celkovému počtu 108 mrtvých dospěli historici z ÚSTR po prozkoumání dokumentů komunistické Veřejné bezpečnosti (VB), prokuratury, zdravotníků i vojenských orgánů. Starší a nižší údaj o obětech vycházel ze souhrnné zprávy VB a vojenské prokuratury, číslo se navíc vztahovalo jen na období končící 17. prosincem. Aktuální údaje o obětech se i s dalšími podrobnostmi objeví v publikaci, kterou chce ÚSTR vydat letos 21. srpna ke 40. výročí okupace.

Umírali i děti a důchodci

Nejmladší zjištěnou obětí byl dvouletý slovenský chlapec, kterého na silnici srazila sovětská vojenská cisterna, nejstarší obětí se stala dvaosmdesátiletá česká důchodkyně.

Při střetech u pražského rozhlasu bylo několik lidí zastřeleno, další zemřeli pod koly sovětských vozidel nebo je zabily střepiny z tanku, který explodoval. Několik obětí také zahynulo v hořících domech - buď přímo ve svých bytech, nebo poté, co ve snaze uniknout ohni vyskočily z oken.

Potyčky s okupanty na Vinohradské třídě v Praze foto: [ČTK/AP](#)

Tři nejmladší pražské oběti, uční ve věku 15 a 16 let, přišly o život na jiných místech hlavního města. Patnáctiletí Karel Parišek a Karel Němec byli zastřeleni u Podolské vodárny tři dny po vpádu vojsk. Pariška zasáhla kulka do hlavy, Němce do srdce. Šestnáctiletý Miroslav Beránek zemřel na následky průstřelu plic a žaludku, které mu v září způsobil opilý sovětský voják v Opletalově ulici.

První den okupace se střílelo také u **liberecké radnice**. Kulky smrtelně zranily důchodce, jenž do Liberce přijel na brigádu, nebo pracujícího údržbáře.

Sovětský tank vjel navíc na náměstí do podloubí a zborcené zdivo zasypalo několik lidí.

V severočeské Desné zahynula sedmiletá školačka se svou babičkou při požáru, který vypukl po nárazu sovětské cisterny do budovy Jabloneckých skláren.

V Brně trefila náhodná střela šestnáctiletého učně Josefa Žemličku, který se s kamarády přijel podívat na příjezd okupačních vojsk.

Hlídkující voják zastřelil také Viliama Debnára, který vezl autem z chaty svého pětiletého syna. Chlapec musel zůstat s mrtvým otcem déle než hodinu ve voze, než se mu podařilo utéct.